

Érik a vetés...

Az én hazámban megváltozott a világ! Az én hazámban nagyobbak lettek a földék és az emberek. A márnai táblakon sarjad az új élet. Meszkótt lett a fülnék a traktorok surrogát, Tiborok a késői unokái helyett gépek végvonatok, világolnak az éjszakáiban a száz férőhelyes istállók.

Túl a Bakonyon — hol kőbe vesze hallgat a csezneki rom — az út síkságra szalad. Varsánytól könnyed ível fut be a lázi piros zsindelek közé.

Az utca néptelen... Megkezdődött a zárszámolás. A vezetők és dolgos parasztiok okos gyülekezete, ahol megmértették az irányító fejek, és a paraszti kezek egyaránt. Az életrevalóság bizonyítványosítása ez.

Németh Ervin, a termelőszövetkezet 32 esztendőjének elnöke tartja beszámolóját. A terem megtelt emberekkel, bizalommal és hittel. A végtelen-földékek

emberei követik figyelemmel a beszámolót. A számlák mögé néznek, ahol a százalékok, tervek, és teljesítések összehangjában, vagy differenciálódásában latják meg munkájuk értékét. A falu emelre az elnököt a megismerő feladatra. Paraszti bizalom — szinte szimbólum volt —, hogy egy merész szívű emberre bizza közös sorsát. Az elnök, mint később mondták, inkább a tapasztalatok hiányáról, a hibákról beszélt, mert az eredmények kell, hogy magukért kiáltanak. Márpedig 700 hizott sertés és 100 hizott marha nagyönis belterjes állattenyésztésről tanúskodik.

Azra a kérdésre, hogy mi volt mindennek a titka, négyen ösztönösen és nagyon fel-nőttesen csak annyit mondták: „Paraszti nyelven beszélni... Pillantást engedni a jövőbe, azonosulni és feloldódni a közös gondokba. Mindennek hozzáadni a tiszta ész logikáját. Ez a lázi eredmények alapja. Kozma Gizella, Kemény Erzsébet és Slánicz Veronika — mindannyian lázi lányok — mintszerűen vezetik

A VITA HEVÉBEN

A láziak nemcsak az irodalmi est emelvényéről, de fehér asztalnál is szívesen, figyelemmel hallgatják Urbán Ernő szavait.

villanások

— En? — dühödik bele a leplezett. — En? Minden másnap, ha tudni akarod! Ha nem is a közönség!

— Te? Minden másnap? — (Hű, a zebadásai! Ebben volt ám asszonyi kritika!)

— En! Minden másnap! — Ja! Karácsony másnap, hásvét másnap, mi? De mi lesz veled az idén? Május elseje háromnapos ünnep lesz, te szerencsés! Nem írniak nekem egy ezred munkakegyeslet se a harmadik napon, akár a munkakár, akár a tegénységeder!

Jártál volna közeink egész esztendőben, jene a derekadat! Most forint is jutna, meg tán még jobbaratod is akadna, akiket kiteszten, ha — anyagi zavartba kerülés!

Mire újra a szónokra erőltetem a figyelmemet, már arról volt szó, hogy van jövője a fiataloknak ebben a szövegkezelésben. Van, mert előleget kapnak.

— Hallod, te hős! Kapitál te valaha is előleget egyéni korodban? Még utólagot se nagyon! Hát ott követelőd, ahol dolgozol! (Mondtam úgy, hogy nem szabad odanézni! De furta már a bögyömet a láthatnák. Hába furta! A két viatkozó olyan buzgalommal leste a szónok szavait, mintha mindent most akarnának megtudni, ami az előleget való részszedés tárgyi feltételeit illeti.)

Jó volt az ebéd, nagyszerű a hangulat, csinosak a főzőszonyok, tüzes a bor (hátpalackozott is), huncutok a lámpák. De micsoda huncutok!

Úgy tudták kímálni az embert, hogy majd a tálat mertem leves helyett a tányéromba! Szomszédaim viszont annál szótlanabbak voltak, túlon túl illedelmesek. Ha kérdeztünk valamit, feleltek, ha nem kérdeztünk, ülték csendesen. Megtehettünk, hogy gondolkoztak azon is, mi célból mehettünk a jobboldali szomszédomat, hogy elégedett-e legyen volt az átlagtermés.

— Haát — tetszik tudni — mondja a nagy unszólásra — nagyon jól érzem magamat. Mi tagadás, már éhes voltam, korán is keltem, hosszú is volt az út idáig. Ez minden, amit mondhatok — egyelőre. A többi kérdésben én is most szeretnék tájékozódni.

— És, mondja már kedves bátyám, ha meg nem sértem, milyen beosztása van itt? Fejőgulyás talán? — Neveem... nem egészen! Gépkocsivezető vagyok. Pest-ről hoztam le az elvtársakat. — Ugy megörültem eme szövegnek, hogy örömmemben borosüveggel koccintottam pohár helyett a szomszédaimmal. Nem is értem, miért néztek rám olyan értetlenül? Elbörgés is, számolás! —

Az irodalmi est előtt házaknál jártunk, beszélgettünk erről, arról. Alkálában elégedettek voltak az emberek, s ami a legfőbb, bizakodóak. Nem rossz a munkakegyeslet kétezer forint jut a rendszerszen munkába járónak, s jövő-

Egy a sok közül

Egy munkás ül közöttünk: sapkával nyomja hátra haját, s a dús bajusz tenyérrel seprí félre. Déliben még dolgozott, de eljött. Mindenki várta. — Megjöttél, Gábor! — Gábor? — Gábor? — Megjöttél, végre, Gábor? — Megjöttél! Itthon érzem közöttetek magam...

Ebben, hogy „Itthon érzem” — az inség és sólétség falkája nem voníthat (A farkasok fogát kiverte már az ember: itt is, mint gazda néz szét — szemét a lázi hajnal napfénye hatja át). — Olyan vagy, szó, olyan vagy, akár a teit virágtűrt, tavaszoként — innen és túl — csak ékesíted a szakiát, tekintis a kisleányra, akin majd leng a feltűrt kötény, ha kint a réten szalad s forog mezítláb.

E szóra, „Itthon érzem”: mozdul a raj a kashban, mint lóporos bűdében a szárnyas puskapor — cressz alatt — a horó lózung, alakta gaz van, nem tűr vasat: hasára futószóltó esatol. — Annyit jelent e szó, hogy megzendül a galambduc, mint végre nap féle tolt télen-bús zongora: párkányra szürke szelén — mikor fejeje indulsz — tohér billentyűsor vár, a galambok sora.

Annyit jelent e szó, hogy a kátaikat ma vérel nem töli víz helyett a hóhér csordulásig: retényelnkre bosszú, szélvész illeghet éjjel — remény, csak rakd a fészket, ne rakja senki más it! — Annyit jelent e szó, hogy kúrunk most földretűjja a tél roncását, ha nem fért december zápfogára, hogy új mirtusz, virágot tesszünk a sirra újra, mert jól tudjuk, kiket vest halálba itt a dárda.

Annyit jelent e szó, hogy a földretűrt ökölnék örült a dögmadar, de itt már hiába károg: Hallják a gyilkosok, kik esőben összebrúnek, bár az hiszik, hogy ők még Gígászok és Titánok. — E tájon — innen és túl — ha füstös és ha piszkos, szélfurta fák szegezték szürnyit az ág-gerebyből; azóka száll a nap, mint Myron-faragta díszkosz, az ényemő leroskad, dühét hőrögvő eldől.

Annyit jelent e szó, hogy új égak buzdulása fonódik száz gyűkérel a nagy közös bokorba... — Hadd lássa minden égtáj — fészket ringatva lássa — almukon mint plüeg már jövendők gyenge borja. — E szóban, „Itthon érzem közöttetek magam” — szárvan meg a palakhoz, hogy egy nagyot igyék: s már bent, a kis tojásban, fesskédnek szárnya van: embertekre vársz, te tündér szép vidék!

S az ember készülődik. Helyét e szép hazában így jelzi most, hogy arcán ma minden fény valóság. — ma sok-sok vigyereknék mondhatjuk: hős apád van, kinek erős keze sebként tapasztája esőjét a munka! Láziában most nem egyet így tekintek apámnak és anyámnak, huggomnak és ösemmek... És Lázi dolgozik, küzd. Ez kapcsol egybe minket, egy munkás ül közöttünk: ne hallgass róla, cnek!

Vágvölgyi László

re már több lesz, aztán még több. Lehet ezt még jobban, még olcsóbban csinálni!

Jó volt hallgatni őket, jól esett a jövő iránti bizalmuk. Legfőként az, hogy tudják, a maguk munkáján múlik, hova jutnak, mennyi idő alatt?

Az irodalmi est előtt sétáltunk egyet a fatuban. Hátha hallanék valamit arról, hogy kíváncsiak ránk, vártak, eljönnek, meghallgatnak. Nem mondtott ilyet egy lélek sem! Izgalomban megkérdeztem egy kislányokból álló csoporttól: — Kislányok! Eljöhettek-e az irodalmi estre?

— Mi ne mennénk? — Anyra kíváncsiak? — Mi ne lennénk?

— És miért annyira kíváncsiak?

— Mert úgy hallottuk, hogy eljön az az elvtárs is, aki előtt a patrnáló üzem nevében köszöntötte a termelőszóhozám közelebb egy villogó szemű fekete Csillagocskó. — Maga nem ír? Jaj, de jól meglik mindent tudni! Nem tudja, nos ember már az az elvtárs? — Nem tudtam! Meg se kérdeztem! — Juszt se kérdeztem meg! Pedig láttam azt a Csillagocskát az irodalmi esten! Nagyon tapsolt és nagyon szépen mosolygott. Mint mindenki, aki ott volt a zsűföldiség megtelt kultúrájában.

Igazán feltehetően volt Lázi. — Es tanúságos. Legalábbis nekem — nagyon tanúságos! — Csak most már agyon ne verte-nek az ösztínységemért.